

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Temmuz 2010
Sayı: 10942

16106

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR

CHP Adana Milletvekili

Ülkemizde sağlık hizmetlerinin uygulanması sırasında ameliyat öncesi hastalardan HIV testi istenmektedir. Ancak HIV pozitif olduğu belirlenen hastalar zaman zaman ameliyat edilmek istenmemekte, tıbbi nitelik taşımayan çeşitli gerekçelerle ameliyatları ertelenmektedir. Oysa her cerrahi girişimde uygulanması gereken rutin sterilizasyon kuralları dışında HIV pozitif hastaların ameliyatlarında uyulması gereken ek bir önlem bulunmamaktadır. Ameliyathane ve operasyon sırasında rutin sterilizasyon kuralları her hasta ve hekim için tüm enfeksiyonlara karşı istisnasız koruma oluşturulacak şekilde planlanmalıdır.

Unutmamalıdır ki her hastanın;

- Irk, dil, din, cins ve cinsel yönelim ayrımı gözetmeksizin eşit olarak saygın bir şekilde sağlık hizmetlerinden yararlanma,
- Sağlık kuruluşunu, hekimini ve diğer sağlık personelinin seçebilme ve değiştirebilme,
- Kendisiyle ilgili tıbbi kararlara ve tedavi planına katılma veya tedavi planını reddetme ve

- Tıbbi bakıma her an ulaşabilme hakkı vardır.

Hasta ameliyat öncesi HIV testini reddetme hakkına sahipken hekim bu hastayı tedaviden kaçınma hakkına sahip değildir. Tedaviyi reddetme durumunda hekim, kamuda çalışıyor ise **ayrımcılık ve görevi kötüye kullanma suçu**; özelde çalışıyorsa da **ayrımcılık suçu** işlemiş olur. Ayrıca tedaviden mahrum kalan hasta maddi ve manevi zararın tazmini yoluna gidebilir.

Yine aynı şekilde olan kişinin HIV statüsüne dayanılarak sağlık hizmetinin aksatılması suçtur. Kişinin HIV testi yaptırmaya zorlanması da mümkün değildir. Bunun tek istisnası bu testin kişinin kendi sağlığı için yarar oluşturacaksa yapılacak olmasıdır. Bu çerçevede;

- 1- Her operasyonda standart sterilizasyon önlemlerinin en üst düzeyde rutin olarak alınması gerekirken ameliyat öncesi zorunlu HIV testi uygulaması hangi nedenle zorunlu tutulmaktadır?
- 2- Öte yandan ameliyat öncesi test edilen kişi pencere dönemi dediğimiz HIV vucuda girdikten sonraki 3 aylık dönemde ise ve testi negatif çıkıyor ise bu durumda yapılan test hangi amaca hizmet etmektedir?
- 3- Ameliyat öncesi test yapıp pozitif çıkan kişiler ameliyata gerek olmadığı ya da yeterli donanım olmadığı gibi sebeplerle ameliyat edilmemekte ve tedavi hakları ellerinden alınmaktadır. Geçtiğimiz yıl iki ayrı vakada farklı illerde yaşayan iki hiv taşıyıcısı tıbben operasyon gerektiği ve operasyon kararı verildiği halde hiv testi sonucu pozitif çıktığı için operasyonları gerçekleştirilmemiştir. Türkiye’de kaç hastanenin HIV pozitif kişinin ameliyat edilmesine engel teknik yetersizliği mevcuttur?
- 4- Bu hastanelerin teknik yetersizlikleri ne zaman ortadan kaldırılacaktır?
- 5- Bu testin yapılması sırasında ve sonrasında ortaya çıkan tıbbi uygulama hataları yeterince değerlendirilerek ele alınmakta mıdır? Bu doğrultuda hekimlere gereken bilgilendirmeyi içeren hizmet içi eğitimler verilmekte midir?